

TREN DE LES NACIONS

L'Europa dels pobles

Divendres onze d'octubre, prop de sis-cents nacionalistes iniciaren un llarg viatge per fer valer, davant dels representants de la Unesco, alguns drets no reconeguts encara al nostre poble

D. Umbert

El tren inicià el seu recorregut cap a París divendres onze, a les deu de la nit. Els prop de sis-cents nacionalistes s'aplegaren a les finestres desplegant nombroses senyeres, mentre a l'andana de l'estació de Sants restaven un nombre semblant de persones que havien anat a acomiadar els expedicionaris. Van ser dotze hores llargues de viatge. El Tren de les Nacions arribà a l'estació d'Austerlitz dissabte al migdia, on un important contingent de policies vigilava discretament els catalans. Els membres de l'expedició s'adreçaren a la seu de la Unesco, on hi havia prevista la concentració per fer entrega d'un document al seu director general. Mig centenar de policies de la CSR van tallar el pas als nacionalistes del tren i d'altres que ja estaven a París. Només van deixar passar Aureli Argemí, secretari general del Ciemen, que va lliurar els papers a un funcionari de l'organització cultural, compromès a fer-la arribar a Mathar M'Bow, reunit aleshores a Sofia on es celebra la XXIII Conferència General de la Unesco.

Mentre a la plaça Fontenoy, davant la seu de la Unesco, començaven els parlaments, a la torre Eiffel una gran senyera sorprengué nadius i forans. El grup de Vilasar havia aconseguit de simbolitzar la presència dels catalans a París.

La carta

El document lliurat al director general de la Unesco comença explicant les dificultats i els sacrificis que han hagut de realitzar els sis-cents participants «per acomplir un doble deure, un deure de reconeixement per la tasca que duu a terme la institució que dirigeix i un deure cívic en relació amb

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

el poble del qual formem part». La carta s'adreça a aquest organisme d'estats, «perquè en l'esperit dels documents fundacionals de la Unesco hi ha expressada la voluntat d'integrar-hi tots els pobles del món, sense cap excepció». El document, redactat en català i francès, assenyala que el poble català no viu encara una situació de normalitat i denuncia: «El tractament humiliant que dona el govern francès al català en les escoles de Catalunya Nord, com si per als catalans la pròpia llengua fos estrangera». Denuncia també el contingut d'Europàlia-85, la qual és qualificada «de magna exposició de la cultura de l'Estat espanyol, organitzada pel govern uniformista de Madrid, en una capital del Mercat Comú Europeu, on la aportació de la cultura no s'especifica i es fa confondre, indiscriminadament, amb altres cultures que no són la nostra». La carta, que finalitza amb una salutació «dels aproximadament 700 catalans vinguts a la Unesco», expresa el seu suport «a les iniciatives assumides o impulsades per i des de la Unesco tendents a impedir l'homogeneïtzació lingüística i cultural que pretenen imposar els governs més poderosos, econòmicament i militarment, del nostre planeta». I indica al seu receptor «que en la defensa dels drets lingüístics i culturals dels catalans, no sereu defraudats, trobareu en nosaltres uns col·laboradors lleials».

Europàlia

L'acte de la Unesco s'acabava. Ramon Colon, del secretariat de la Crida, feia l'últim parlament, iniciat mitja hora abans per un representant del Casal Català de París, i anuncià

En la pàg. 52, la senyera a Beaubourg i l'acte en solidaritat amb les darreres colònies franceses. En la 53, dalt, concentració davant la Unesco.

La Crida i la Internacionalització del fet nacional

Sis punts per una actuació exterior

El mes de desembre de 1983, en el marc de la Sisena Assemblea de la Crida a la Solidaritat, celebrada a l'Expohotel de Barcelona, van ser aprovats els «sis punts» que marquen les directrius d'actuació d'aquesta organització nacionalista. El punt sisè diu el següent: «Internacionalització del fet nacional català i entesa solidària amb totes les nacions del món».

De fet, i pel que fa específicament a aquesta qüestió, la dinàmica de la Crida ja anava per aquest camí i la concreció que suposaren els «sis punts» no significà pas un trencament, sinó una reafirmació. Ja al juny de 1982, arran dels mundials de futbol, s'enviaren 2.000 cartes a tots els corresponents de premsa acreditats. S'editaren milers de tríptics i un cartell, on s'explicava, en diverses llengües, la realitat nacional catalana. A l'acte d'inauguració d'aquests mundials, celebrat a Barcelona, foren detingudes nou persones en intentar desplegar tres grans pancartes.

L'octubre del mateix any es planejà el primer Tren de les Nacions, amb la intenció de lliurar un document al Parlament europeu, on es reivindicava el dret a l'autodeterminació i la normalització cultural i lingüística. Tot i que el tren fou prohibit pel govern espanyol, el document fou lliurat per 350 persones que aconseguiren d'arribar a Estrasburg. La següent edició d'aquest tren, aquesta vegada reeixida, es dirigí a la seu de l'ONU a Ginebra, on s'entregà el document «Emile Chanoux», signat per deu nacions d'Europa i que insistia especialment en el dret a l'autodeterminació. La tercera edició del Tren de les Nacions és la que comentem en aquest reportatge, i ha tingut com a destinació la seu de la Unesco a París.

Com a acció propera més important hi ha la celebració, del 27 al 30 de desembre, de la Conferència de Nacions Sense Estat de l'Europa Occidental (Conseo), l'objectiu més important de la qual és «aprofundir el paper que individualment i comunitàriament les nacions europees occidentals sense estat propi han d'assumir, de cara al futur d'Europa.»

la intenció d'encadenar-se a Europàlia, «com a símbol del rebuig a una exposició que és insultant, reductible i opressora».

Vint-i-quatre membres de la Crida i prop de mitja dotzena de periodistes s'acostarem a les rodalies de París, on un autobús els portaria a Brussel·les. Mig endormiscats i cansats dels mil cinc-cents quilòmetres de viatge, tretze nacionalistes s'encadenaren davant del Gran Palais, seu d'Europàlia. Trenta minuts trigà la policia belga a arribar-hi, expulsar-ne els periodistes, tallar els dos extrems de les cadenes i, tal com, emportar-se els lligats. Mentrestant, el Casal Català de Brussel·les repartia uns fulls, en flamenc i francès, que denuncia-

DOMÈNEC UMBERT

NOVETATS EN LLIBRES

LA DECADÈNCIA AL PAÍS VALENCIÀ

Joan Fuster
Segona Edició

Biblioteca de cultura Catalana, 22

CURIAL
EDICIONS CATALANES

EL LLENGUATGE

Edward Sapir

Col·lecció Biblioteca Universal Empúries, núm. 20. Una introducció excepcional, fins ara no superada, a l'estudi de la lingüística.

EDITORIAL EMPÚRIES

ITINERARIS D'ORIENT

Joan Perucho
L'Escorpí/Poesia, 93, 80 pàgs.

Una poesia de to evocador que ens il·lumina amb noves clarors els mites, les ciutats i els paisatges mediterranis.

EDICIONS 62

PUNTS DE MEDITACIÓ
(DUBTES DE LA «TRANSICIÓ»)

Joan Fuster
La Unitat, 95

L'autor analitza, amb la seua agudesa característica, una àmplia gamma de temes ben vius i actuals.

EDITORIAL TRES I QUATRE

LA FABRICA

Philippe Dupasquier
Col·lecció Llocs de Treball

Un llibret de 20 pàgines il·lustrades, amb un text molt senzill, que engresca els infants a veure què passa en aquest lloc de treball.

BARCANOVA

CRÍTICA DE LA NACIO PURA

Joan F. Mira
La Unitat, 90

Premi «Joan Fuster» dels Octubre, 1984.
Premi de la Crítica Serra d'Or, 1985.
Lletra d'Or, 1985.

EDITORIAL TRES I QUATRE

DICCIONARI
PORTUGUÈS-CATALÀ

Els diccionaris de l'Enciclopèdia.
De venda en llibreries.

ENCICLOPÈDIA CATALANA

EL MISTERI DE L'AIGUA

Josep Franco
Gregal Juvenil, núm. 4

GREGAL LLIBRES

CHARLIE I LA
FÀBRICA DE XOCOLATA.

Roald Dahl
Il·lustracions de Faith Jacques.
El Petit Esparver, 10.

Un llibre deliciós, intrigant i sorprenent. Per primera vegada Dahl en català.

EDICIONS DE LA MAGRANA

STRESS

Manuel Joan i Arinyó
Col·lecció «La Cuca al Cau»

Nou títol de l'única col·lecció eròtica catalana. Divuit relats eròtico-negres que faran caure la bava de plaer i luxúria a sadomasoquistes i personal afí. No apte per a «mili-cies» i bestiar semblant.

EL LLAMP

ven que «si, per a alguns, Europàlia pot semblar com una estructura massa convencional, és, a més, víctima d'amputacions voluntàries en el moment de reflectir l'autèntica importància de cada nació», i recordaven que «l'Estat espanyol és compon de diferents nacions, entre les quals hi ha Catalunya».

L'alliberament es va produir dues hores més tard. La gestió d'un parlamentari de la Volksunie flamenca, la trucada a la policia del director d'Europàlia, i el compromís d'abandonar el país immediatament, van ser els motius de la posada en llibertat dels membres de la Crida.

Darrer acte a París

L'últim acte previst del Tren de les Nacions-85 es va celebrar a la plaça de Beaubourg, diumenge al matí. Tres-centes persones, entre desplaçats de Catalunya i residents a París, s'aplegaren davant l'edifici Georges Pompidou, per mostrar la solidaritat amb les darreres colònies franceses d'ultramar. La concentració va ser presidida per una gran senyera estelada, que penjava de l'edifici Beaubourg. A la plaça, es realitzaven els parlaments dels representants de les colònies: FLNKS —Front d'Alliberament Nacional Kanak i Socialista—; PRLS —Partit Comunista per la Independència i el Socialisme de la Martinica—, i l'UPLG —Unió Popular per l'alliberament de Guadalupe—, traduïts al català per Aureli Argemí. Cosa que va fer que alguns exiliats espanyols a París es queixessin que no entenien res.

En aquest acte, com en els altres, s'aprecià la disminució dels assistents. Dirigents de la Crida explicaren més tard que era deguda al cansament del llarg viatge i a la desorientació d'alguns en una gran ciutat. Cal afegir l'anècdota d'un expedicionari que havia estat cinc hores buscant la sortida del metro per arribar a la Unesco.

L'organització del Tren de les Nacions-85 ha comptat amb un pressupost de més de 10 milions de pessetes i és la tercera vegada que surt a Europa a reivindicar l'existència de la nació catalana. Per al futur es prepara ja un creuer per la Mediterrània, que recorrerà totes les illes sense estat.

El comboi arribà a Barcelona di lluns a la matinada. Havien estat trenta-sis hores i, per a alguns, prop de tres mil quilòmetres, per fer palés que som una nació.

LLIBRERIA
TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València